

Innspill til Formannskapet fra Næringsutvalget til retningslinjer for alkoholsaker i Drammen.

Næringsutvalget mener det er viktig at retningslinjene forenkles og at de ikke gjøres strengere enn de nasjonale retningslinjene. Reglene må være klare og forutsigbare for næringslivet. Kommunen må unngå at tolkning av regler blir en begrensning snarere enn en mulighet for næringslivet. Nedenfor har Næringsutvalget kommentert til enkelte av punktene hvor de mener det er behov for endringer i regelverket. Alle kommentarer er merket i rød kursiv.

Retningslinjer for alkoholsaker i Drammen kommune 2020-2024 -UTKAST

1. Varigheten av bevillinger

Bevillinger til salg og skjenking gis som hovedregel for fire år, med opphør 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Før ny bevillingsperiode begynner, foretar kommunen vandelsjekk av alle aktører med vesentlig innflytelse over drift og alkoholomsetning. Hvis skjenkepolitikken videreføres uendret i neste periode, vil det i saker hvor det ikke er merknader tilandel eller politimeslige forhold, kunne treffes vedtak om at bevillingene likevel ikke skal opphøre, men gjelde videre for en ny fireårsperiode. I saker hvor vandelsmerknader foreligger, og hvor det er grunnlag for å gi søker en mulighet til å rette opp forholdene, gis bevilling for ett år, med mulighet til forlengelse, basert på ny vandelsvurdering etter ett års drift.

2. Søknadsfrister for skjenkebevilling for en enkelt anledning

Kommunen må sende søknader om skjenkebevilling for en enkelt anledning, til uttalelse til politiet før det kan fattes vedtak. For å få svar på søknaden i tide før arrangementet, må det søkes senest innen:

Kommentar fra Næringsutvalget: Arrangør trenger beskjed om et eventuelt avslag lenge før arrangementet for at dette skal være relevant. Det må inn i retningslinjene et punkt om maksimal saksbehandlingstid for de respektive kategoriene.

- Fire uker (20 virkedager) for mindre arrangement (for eksempel firmafester, bryllup, jubileer og andre mer eller mindre private arrangementer.)
- Fem uker (25 virkedager) for større arrangement (for eksempel sankthansaften, skisprinten og andre mer eller mindre offentlige arrangementer.)
- For Elvefestivalen er fristen 15. juni

Næringsutvalget mener at retningslinjene ikke kan ta utgangspunkt i kommersielle enkeltarrangementer. Næringsutvalget mener derfor at punktet «• For Elvefestivalen er fristen 15. Juni» bør slettes og omformuleres til at «arrangementer i perioden 03.08–06.09 må søke seinest 15.06 for å få behandlet søknaden i god tid før arrangementet». Da er det hensyntatt 6 uker ferie.

I perioder med ferieavvikling (sommer, jul, påske) må man påregne lengre behandlingstid. Det anbefales i disse periodene at det søkes i god tid.

I tråd med forrige kommentar mener Næringsutvalget at det bør settes søknadsfrister for disse periodene.

3. Definisjon av sentrumsområder

Som grunnlag for bestemmelser om tidsrammer og konsept er "sentrumsområder" i Drammen definert slik:

- Bragernes: Området som avgrenses av Erik Børresens allé, Engene/Hauges gate, Gamle Kirkeplass og Drammenselva.
- Strømsø: Grønland på strekningen fram til nr. 60, og området som avgrenses av Strømsø torg, Tollbugaten, Langes gate og Bj. Bjørnsøns gate.

Næringsutvalget mener at det bør åpnes opp helt bort mot Telthusgata. Dette vil ivareta planlagt utvikling innenfor den kommende perioden. .

- Mjøndalen: Området som avgrenses av Stasjonsgata, Nedre Tverrgate, Parkveien, Arbeidergata, Kloppstjernsgata.

Virksomheter med fasade mot bysentrums grensegater, defineres som tilhørende sentrumsområde.

Næringsutvalget mener det må defineres et sentrumsområde for Svelvik også. Begrunnelsen er at det er planlagt utvikling i Svelvik som kan gi en vekst, særlig i sommersesongen. Det kan da bli et marked også for serveringssteder med sen servering. Utvalget oppfordrer til at det defineres et sentrumsområde i Svelvik som ivaretar dette.

4. Konsept

Puber, barer, dansesteder/nattklubber og lignende, med åpningstid etter kl. 01.00, kan godkjennes lokalisert i sentrumsområde, men ikke i bydelene.

Restauranter, **kulturscener**, kafeer og lignende, inkludert puber, med åpningstid til senest kl. 01.00, kan godkjennes lokalisert også i bydelene.

5. Et "levende" bysentrum

I samsvar med vedtatt kommunedelplan for sentrum, skal serveringsvirksomhet i lokaler som vender mot Bragernes og Strømsø torg, holdes åpen fra senest kl. 12.00.

6. Åpningstider i serveringssteder

Åpningstid:

- a) Kafeer, enklere serveringssteder og serveringssteder uten skjenkebevilling, herunder gatekjøkken, kan holdes åpent fra kl. 06.00.
- b) Restauranter, puber, barer, diskotek og lignende, kan holde åpent fra kl. 08.00.
- c) I utendørs serveringsareal utenfor bygninger som rommer et betydelig antall boliger, som for eksempel Union, Byhaven og Bragernes Atrium, fra kl. 08.00.
- d) I samsvar med vedtatt kommunedelplan for sentrum, skal serveringsvirksomhet i lokaler som vender mot Bragernes og Strømsø torg, holdes åpen fra senest kl. 12.00.

Stengetid:

- a) Kafeer, enklere serveringssteder og serveringssteder uten skjenkebevilling, herunder gatekjøkken, kan holdes åpent til kl. 24.00. Gatekjøkken i sentrumsområder kan holde døgnåpent.
- b) Restauranter, puber, barer, diskotek og lignende i sentrumsområder, kan holde åpent til kl. 03.30.
- c) Restauranter og puber utenfor sentrumsområder, kan holde åpent til kl. 01.00.
- d) I utendørs serveringsareal utenfor bygninger som rommer et betydelig antall boliger, som for eksempel Union, Byhaven og Bragernes Atrium, til kl. 23.00.

Næringsutvalget mener at det her trengs en definisjon av om Pavarotti nå er å regne som uteservering eller ikke, jamfør utbedringstiltak.

Servering i bensinstasjoner kan foregå i bensinstasjonens åpningstid.

Dersom særlige grunner foreligger, kan det vedtas innskrenkning eller utvidelse av åpningstiden for det enkelte serveringssted, i forhold til det som fremgår av de foregående bokstavene.

7. Skjenketider

Skjenketider fastsettes for hver enkelt bevilling. Skjenking kan skje etter følgende bestemmelser:

Skjenkestart:

a) Alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 kan skjenkes fra kl. 10.00 i bevertningssteder i umiddelbar nærhet av boliger, ellers fra kl. 08.00.

b) Alkoholholdig drikk i gruppe 3 kan først skjenkes fra kl. 13.00.

Skjenkeslutt:

a) Kafeer og enklere serveringssteder, kan skjenke til kl. 23.30.

b) Restauranter, puber, barer, diskotek og lignende i sentrumsområder, kan skjenke til kl. 03.00, men serveringsvirksomheter som er etablert i bygninger med et betydelig antall boliger, kan skjenke til kl. 00.30.

c) Restauranter og puber utenfor sentrumsområder, samt serveringsvirksomheter som er etablert i bygninger med et betydelig antall boliger, kan skjenke til kl. 00.30.

d) Ved arrangement for lukket selskap til senest kl. 03.00.

e) I utendørs serveringsareal utenfor bygninger som rommer et betydelig antall boliger, som for eksempel Union, Byhaven og Bragernes Atrium, kan skjenke til kl. 22.30.

En prøveordning på én sommersesong med tidsramme til senest kl. 23.30 kan gjennomføres. Dersom prøveordningen ikke medfører vesentlige problemer, kan den, etter ny søknad, omgjøres til fast ordning for hver sommersesong resten av bevillingsperioden. Som «sommersesong» defineres i denne sammenheng tidsrommet fra 1. juni til 31. august.

Det ble gjennomført prøveordning for flere utesteder i 2019. Næringsutvalget mener det ikke bør være nødvendig med en ny prøveperiode. De som hadde en prøveperiode i 2019 uten vesentlige problemer, bør få videreført denne ordningen fast ut skjenkeperioden.

8. Salgstider

Salgstider for hver enkelt bevilling, innenfor følgende rammer, som samsvarer med alkohollovens maksimaltidsrammer:

a) Fra mandag til fredag, fra kl. 08.00 til kl. 20.00.

b) Jul-, påske- og pinseften, fra kl. 08.00 til 16.00, jf. helligdagsfredloven § 5 første ledd.

c) Øvrige dager før helligdag, fra kl. 08.00 til kl. 18.00, med unntak av dagen før Kristi Himmelfartsdag, som har salgstid som bokstav a.

9. Seriositet i salgs - og skjenkebransjen, og andre vurderingstema i søknadsbehandling
I søknadsbehandling vektlegges blant annet disse tema:

a) Alkohollovens vandelskrav samt krav til egnethet til å ha bevilling.

b) Skjenkelokalets størrelse og utforming, vurdert opp mot krav til kontroll.

c) Ordensmessige forhold i skjenkestedet og dets nærmeste omgivelser, samt trafikale forhold. Dette gjelder også når slike forhold ikke direkte kan føres tilbake til bevillingshavers praktisering av skjenkeretten.

d) Eventuelle negative erfaringer knyttet til tidligere driftsform, lokalets egnethet og beliggenhet.

e) Politirapporter om bruk eller omsetning av narkotiske stoffer.

10. Lokalmiljøet — forebygging av lydkonflikter

I den hensikt å forebygge interessekonflikter mellom nattåpen skjenkenæring og beboere gjelder følgende bestemmelser:

a) Skjenketidsramme etter kl. 00.30 tillates ikke i serveringsvirksomheter som er etablert i bygninger med et betydelig antall boliger.

b) Underholdning med sterk lyd skal **være** tilpasset skjenkestedets beliggenhet, slik at beboere i nærheten sikres nattero mellom kl. 23.00 og kl. 07.00.

Næringsutvalget foreslår følgende tillegg: Nye boligprosjekter må ta høyde for eventuell beliggenhet tett på eksisterende skjenkesteder. Det er utbyggers ansvar å sikre at beboere skjermes mot eventuelt uønsket støy. Et allerede etablert skjenkested skal ikke bli skadelidende av nyankomne boligkonsepter.

c) Ved en interessekonflikt om lyd, plikter bevilingshaver å bekoste måling for å få kartlagt reelt lydnivå, dersom det er påkrevd. Ved støymåling legges grenseverdier som framgår av tekniske forskrifter til plan- og bygningsloven (NS8175:2012) til grunn. Målemetode, som er beskrevet i Norsk Standard, benyttes dersom det er mulig.

Næringsutvalget mener at sist ankomne aktør skal bekoste alle tiltak for å skjerme beboere mot eventuelt uønsket støy og målemetode skal være i henhold til Norsk Standard. d)

Underholdning, som formidles via høyttalere/forsterkere, kan tillates i utendørs skjenkeareal, dersom det foreligger tillatelse fra kommunen og politiet. Det må sendes søknad til Drammen kommune avdeling Folkehelse Miljørettet helsevern i god tid arrangementet gjennomføres.

Næringsutvalget mener at dette er for vagt. Det må spesifiseres en maksimal behandlingsperiode slik at dette blir forutsigbart for bevilingshaver.

e) Musikalsk underholdning i bysentrum tillates som hovedregel ikke etter kl. 23.00 fra søndag til torsdag, og ikke etter kl. 24.00 fredag og lørdag. Unntak kan gjøres for særskilte arrangement, så som Elvefestivalen

Næringsutvalget mener det ikke bør henvises til enkeltarrangementer i et regelverk.

Næringsutvalget mener følgende bør legges til punkt 10:

Det understrekes likevel at kommunen har betydelig mulighet til å utvise skjønn og fravike retningslinjer ved behandling av saker som omhandler lyd fra musikk og uteliv og beboere, på samme måte som kommunen har anledning til å utvise lokalt skjønn ved saker som berører beboere og støy fra trafikk og bygging.

11. Aldersgrenser

I serveringsvirksomheter med utvidet tidsramme etter kl. 24.00, hvor aldersgrense 18 år praktiseres, tillates ikke skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3 (brennevin).

12. "Alkoholfrie soner"

Kommunens praksis med å holde visse arenaer eller situasjoner fri for alkoholkonsum, samsvarer med alkohollovens formål, og er hensiktsmessig blant annet i arenaer som i stor grad oppsøkes av barn og unge. Følgende regler gjelder:

Handel med varer og tjenester:

a) Med unntak av serveringsnæringen, tildeles fast skjenkebevilling ikke til steder hvor handel med varer og tjenester foregår. I bakeriutsalg, hvor det også etableres kafé, og hvor de samme varegruppene omsettes i utsalgsstedet og i stedets kaféavdeling, kan

skjenkebevilling gis etter en konkret vurdering av den enkelte søknad. Det kan tildeles skjenkebevilling for en enkelt anledning, forutsatt at det ikke drives med salg av varer og tjenester når arrangementet avholdes.

Familiearrangementer:

b) Ved familiearrangement, for eksempel Skisprinten og Elvefestivalen, skal det tilstrebes at areal utenfor godkjente skjenkeområde, i størst mulig grad fungerer som "alkoholfrie soner", uten vesentlig innslag av åpenbar ruspåvirkning. Det vil kunne innføres begrensninger i tidsramme og areal i faste skjenkearenaer, ved arrangement som har blant annet familier, barn og mindreårige unge som målgruppe. Dette vil kunne medføre at vedtatte tidsrammer for de faste skjenkebevillingene, endres i forbindelse med visse arrangement.

Bowlinghaller og tilsvarende arenaer:

c) I bowlinghaller og tilsvarende arenaer, gis det normalt ikke alminnelig skjenkebevilling for tidsrom når barn og mindreårige unge har adgang uten følge av foresatte. Det må foretas konkret vurdering av den enkelte søknad. Det kan gis skjenkebevilling til en fysisk avgrenset del av lokalet.

Næringsutvalget mener at dette er for uklart. Hva menes med "tilsvarende arenaer"? Byen har blant annet en pub som også har et innendørs minigolftilbud rettet mot Pubgjestene. De er åpenbart en pub, men blir i visse tilfeller likevel definert under denne kategorien. Dersom dette skal stå må det legges inn et punkt om befaring for å avklare hovedbeskjefligelsen til det respektive utested.

Idrettsanlegg og idrettshaller, og arenaer for fritidsaktiviteter:

d) Det gis normalt ikke alminnelig skjenkebevilling til skjenkesteder i tilknytning til idrettsanlegg og idrettshaller og lignende, samt arenaer for fritidsaktivitet hvor mange barn og mindreårige ferdes. Ved eventuelle større idrettsarrangementer kan det åpnes for bevillinger til enkeltarrangement.

Arrangement for unge fra 15 til 17 år:

e) Arrangement for unge i aldersgruppen fra 15 til 17 år vil kunne gjennomføres i skjenkesteder, på bestemte kvelder fram til kl. 23.00. De mindreårige skal ikke eksponeres for alkoholholdig drikk. Av ordensmessige hensyn plikter bevillingshaver å følge politiets pålegg om vakthold.

Næringsutvalget mener forståelsen av «eksponering» er utydelig. Dette må avklares tydeligere. Næringsutvalget mener for øvrig at det er en styrke om skjenkesteder også gir ungdom under 18 år tilgang til kulturopplevelser og mener det bør inn et punkt om at kommunen gjennom dialog med skjenkehaver samarbeider om å finne gode løsninger for dette.»

13. Spill i skjenkesteder

Alkohollovgivningen inneholder bestemmelser om begrensning av samfunnsmessige og individuelle skader av alkoholbruk, og krav om at sosiale hensyn skal ivaretas i skjenkesteder. Spillavhengighet forsterkes lett ved ruspåvirkning.

a) På det grunnlag gis skjenkebevilling ikke for konsept hvor tilbud om pengespill er en del av bevertningsstedets publikumstilbud, for eksempel ved at bevillingshaver inngår kommisjonæravtaler med tilbydere av pengespill.

b) Skjenkebevilling tildeles ikke til konsept hvor oppstilling av gevinstautomater utgjør en del av publikumstilbudet.

14. Utendørsservering

Skjenkearealet skal være klart avgrenset og fremstå som ett skjenkested. Utendørs skjenkeareal skal utformes etter de enhver tid gjeldende retningslinjer som er vedtatt av kommunestyret, for å etablere bymiljøer med høy estetisk kvalitet.

Næringsutvalget mener punktet bør endres i retning av: «Kommunestyret skal i minst mulig grad ta aktiv stilling til estetisk utforming av utendørs skjenkearealer, men bevillingshavere oppfordres til samarbeid for å sikre en helhetlig visuell utforming av offentlig byrom.»

Dersom utendørsservering ønskes på kommunal grunn, må det inngås avtale med Drammen kommune.

15. Ordensvakter

For å sikre ro og orden, og skjenking etter alkohollovens regler, skal vakthold etableres etter følgende krav:

a) Særskilt vakthold skal etableres i skjenkestedet dersom det er nødvendig for å sikre at skjenking foregår etter alkohollovens bestemmelser.

b) Vakthold i skjenkesteder som har et bar-, pub-, eller danse-/nattklubbtillbud, skal etableres etter bestemmelser i vaktvirksomhetsloven. Vaktholdet skal dimensjoneres etter behov, og gjelde fra senest kl. 24.00. Vaktene skal være godkjent av politiet og ha gjennomført nødvendig opplæring.

Næringsutvalget mener at følgende bør legges til punktet: Skjenkestedet har anledning til å lære opp eget personell til å drive vakthold, så lenge disses kompetanse godkjennes av politiet, og er således ikke pålagt å leie inn vaktholdstjenester fra eksternt tilbyder.

16. Opplæring

a) Ansatte i skjenkesteder tilbys gratis kurs om alkoholloven, og om symptomer knyttet til bruk av illegale rusmidler.

b) For styrer og stedfortreder i skjenkesteder med utvidet tidsramme, er kurset obligatorisk.

17. Styrer og stedfortreder

Hovedregelen er at hvert sted skal ha både styrer og stedfortreder. Kun unntaksvis kan krav om stedfortreder bortfalle.

Hensynet til forsvarlig kontroll tilsier at en person som hovedregel bare kan være styrer eller stedfortreder på ett sted. Det innebærer normalt at ingen skal inneha flere verv som styrer eller stedfortreder på flere steder samtidig. Unntak vurderes i hvert enkelt tilfelle.

18. Kontroll

Lovpålagt kontroll med salg og skjenking gjennomføres etter disse bestemmelsene, og for øvrig i samsvar med alkoholforskriftens regler. Alle salgs- og skjenkesteder skal kontrolleres minst en gang årlig. Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene, og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Følgende omsetningssteder kontrolleres så ofte som behovet tilsier, men minst 8 ganger årlig:

a) Skjenkesteder som erfaringsmessig frekventeres av unge under 20 år.

b) Skjenkesteder som holder åpent senere enn kl. 24.00.

c) Bestemte salgs- og skjenkesteder, etter råd fra Psykisk helse og rusarbeid eller Sør- Øst politidistrikt.

19. Inndragning og prikktildeing

Alkoholbevilling kan inndras for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid, dersom vilkårene om vandel ikke er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine plikter etter alkoholloven. Ved overtredelse av alkoholloven skal kommunen tildele prikker etter et system som framgår av alkoholforskriften kapittel 10. Vedtak om prikktildeing er enkeltvedtak, som kan påklages. Også selve inndragningsvedtaket kan påklages.